

VÁRADY FERENCZ JANKÓ

A métely.

Azt mondják, hogy századunk a
Világosság százada,
A szellemek fénye minden
Köd-homályt eloszlat —
A sötétség kora lejárt,
A boszorkány ma már nem árt.

Bár így volna, de fájdalom,
Mást mond a tapasztalat;
Ma is akad elég dőre,
Ki a babonára ad —
Nem oszlott el a köd végkép,
Még mindig nagy a sötétség.

Pécsett is él egy boszorka
A Báthory-utczában,
A kiben a balgák szerint
Csodálatos varázs van:
Frigyeket szó, frigyeket bont,
A kártyából jövőndőt mond.

Népámitás, erkölesrontás,
A mit tűrni nem szabad!
A babona, kártyavetés
A szívbe mint mérég hat...
Testet-lelket ölő métely —
Tüzzel-vassal irtani kell!

Jankó.

Felelős szerkesztő s laptulajdonos:
VÁRADY FERENCZ.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ár negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám 15 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
János-utca 8. sz.

ANTISZEMITA ZSIDÓ.

Innen-onnan már egy éve lesz, hogy egy verőfényes vasárnap délutánján kikutyagoltunk a város porlepte falai közül, ki a szabadba, a zöldbe.

Voltunk vagy féltucatnyi számban.

Hogy, hogy sem, a mi nyíró- és nyűvész-kompaniánkhöz keveredett a jó öreg Ászlós József polgártársunk is, a ki arról híros, hogy követválasztások alkalmával zöld papirosra olyan zöld kortesnótákat gyárt, hogy az országos híró Haza fia Veray János urat is fölülmulja a versfaragásban.

József urambátyánk jól felöntvén a garatra, úgy eltartott bennünket szóbeszéddel — közben-közben egy porció boros és bagós szagu lehellettel s a változatosság kedvéért apró szembeköpködéssel — hogy a fülünk is kétfelé állt dicső szólnoklásátul.

Csiky Mukányija csak halvány skitzéje Ászlós bátyánknak. Az amolyan Tisza Kálmány-féle politikuskok József bácsihoz képest valóságos kis Miskák.

Hogy megszabaduljunk Ászlós uram boresínálta tüzes antiszemita beszédétől, hazafelé készültünk. Ámde ő is követett bennünket rendületlenül.

A sok „hallja“ — „izé“ — „aszongya“ — tricsacsnak az lett a folytatása, hogy hősünk becsalt bennünket egy pohár „saját termés“-re, még a vándorló legények előtt is jól ismert, jó hírnevű kurta-koresmájába.

Itt aztán ő volt az ur! Mi rendeltünk s ő fizetett. Azaz hogyhát ő nem fogadta el a pénzt — hogy is fogadná el, mikor az ő meghívott „kedves teins urak“ vendégei voltunk — hanem hát... hogy is mondjam... hát... ejnye nó... izé... „anyjukom gyere csak, az urak fizetni akarnak!“

Hát biz szépen meg kellett fizetnünk a czechünket a jó „anyjukom“-nak. Denique az ő potyavendégei még sem voltunk, mert csak a tisztos hitestársa fogadta el tőlünk a pénzt. Nem bolond, van esze. Ő el nem fogad egy pár hatost — ujságíróktól!

Hogy némiképp visszaadjuk ő kigyelmének a tromfot, — hetesre disznóval ütöttünk. Egyikünknek az a furcsa s merész gondolata támadt, hogy egyik társunkat, ki foglalkozására nézve szintén nassáju ujságíró, vallására nézve az „unzere leut“-ból való, visel szemüveget, ezilindert és x-lábakat: bemutattuk a „Függetlenség“-beli Szemneecz Emil gyanánt.

Nó volt erre olyan parulázás, hogy még az anyjukom is hizott belé. Hát még az a dialog a József ur és Szemneecz közt! Az volt ám a multság!

Vigyen el az ördög, ha még csak megközelítőleg is le tudnám írni azt a komédiát, a mit ez a két vérmes antiszemita ott véghez vitt. A magyar huszár káromkodása valóságos imádság ahhoz képest, a mint József ur áldotta a zsidókat. S mily nagy volt az öröm Ászlós uram részéről s hogy drukkolt a görbe orru Szemneecz! Az a derűtség egyik részről s az a szurkulás a másik részről! Leirhatlan! kimondhatlan!

Az a pófa! Az a két profil! No Jankó János, itt talán még te is tanultál volna karikatúrát pingálni!

Száz szónak is egy a vége, mi is igyekeztünk ideje korán kereket oldani s elhordani az irhánkat szárazon, míg ki nem süll a turpiság. Dejszen lett is volna hadd el hadd, ha a vén kurucz átlátott volna a szitán. Tudom, hogy olyan Mokány Berezsien elzöngte volna a zsidó-áldást, mondván: „Ha csakugyan jordánnak rázott ki a teremtő szent natura, amikor a háza tájékát tisztogatta meg a sok féregtül, úgy csak méltó utálkodásomnak köszönheted, hogy szét nem tiporlak, te pökés!“ — tudom, hogy az általános tetszést, élénk helyeslést és derűtséget általános mozgás jobbról is, balról is, a literesek csengése és többrendbeli fejekhez legyintése váltotta volna fel.

Ez az egész komédia, mi megtörtént úgyszólván szó szerint, a napokban jutott ismét eszembe, mikor Szemneeczet a zalaegerszegiek megválasztották követjökül.

Talán még mindig abban hagyom e tréfa leírását, ha nem lett volna ennek még furesább folytatása az elmúlt hetekben.

Ászlós bácsi arról is nevezetes legény, hogy vasár- és ünnepnapokon úgy járja sorba a koresmákat, mint az ájtatos hívek nagy pénteken Krisztus koporsóját. Ez, ha egy templomot kihagy — azt hiszi — nem üdvözül. Az, ha egy koresmába nem megy be, azt mondja másnap: nem jól mulatott.

A manó tudná elmondani, hogy, hogy sem került a minap „A szegény ördöghöl“ című csapszékbe. Itt aztán bor között annyira öszeszólalkozott az Ászlós bácsi egy atyafival, hogy ősi szokás szerint fogadással végződött a dolog.

József ur abban fogadott, hogy ő Szemneeczet nemcsak hogy hirből ismeri, hanem Pécssett az elmúlt nyáron személyesen is látta, meg is ismerkedett vele, most is megismerné, ha látná, előtte a képe: ezilindert visel, okuláriumos és ha még olyan híros antiszemita is, még is egy kicsit — szó a mi szó — zsidós kinézése van. Elég az hozzá, hogy látta, ismeri, ivott is vele s meg is vendéglelte saját vendéglőjében. Tanukkal is kész ezt bebizonyítani, mert ott voltak: — — — (htyűh! az Árgyilusát, ezt még sem lesz jó leírni.)

Az atyafi jól ismeri József bátyánk igaz mondásait, bár nem tudja, Pécssett volt-e Szemneecz az elmúlt nyáron, de azért fogadott abba, hogy Ászlós urammak egy szava sem igaz.

Nem akarom a két öregot megsérteni az egyszeri ánglius mondásával, hogy t. i. a ki fogad és tudja, hogy megnyeri a fogadást, az — csaló; a ki pedig fogad és nem tudja, hogy megnyeri-e a fogadást — az számár; nem is leszek ott az áldomás-ivásnál és nem is akarok a fogadásukba beleavatkozni: de annyit merek mondani, hogy Augenglas Samóból ugyan tréfából és szükségből lehetett Szemneecz Emil, de Szemneeczből soha sem lesz — Augenglas Samu!

Bolond az eset, de megesett.

Bandi koma.

A zöldben.

A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyilják, ha megjő a kikelet...

Mit tehet a „gyenge-nem“ a szív ellen?
Künn a zöldben — gyepre ülni kénytelen!

Kipfelbeisser s Tulpenthal.

Kipfelbeisser: Nü, herr fün Tulpenthal, vosz zógn zé da zü? En azthatat hallattam, hodj a herr fün Eisigl Rákhóczy üsei Árpáddal jüttek bele Madjarországba Ázienbul belüle.

Tulpenthal: Hja bizem jüttek az ü üsei, de nem Árpáddal, hanem — árpával ausz Gáliczien!

Koldus-büszkeség.

Sánta koldus a vakhoz:

— *De gögös maga, hallja, lehetek ám még én is vak, akkor én se nézek ma j d ma g á r a!*

AZ UTCZÁN.

— Á, jó, hogy találkoztunk. Maga csunya! Megígérte, hogy május elsején eljön hozzánk s fölme gyünk a Tettyére, aztán nem jött el, fölültetett. Ez kegyetlenség!

— Óh kedves nagysád, nem ez a kegyetlenség.

— Ugyan mi hát?

— Ha valaki egy pécsi törvényszéki díjnoknak — jó étvágyat kíván!

Iskolai feleletek.

1. Ekkor Mózes a föld porát tevékké változtatta.
2. Megemlitjük a Tatra hegy tövénel erdőt vágatott. (E helyett: eredő Vágot.)
3. Európa határa éjszakon az eszéki jegestenger.
4. Megemlitendő még délen Jám bor-Fehérvár.
5. Nagy Lajos a tudományokat kedvelte, azért sok iskolát, sőt Pécsert Esztergomot is építettett.

A legujabb divat!

Csalamádés bohóc-zkalap!
Szent Kleofás, de vad!
Hanem azért nagyban hordják —
A legujabb divat!

Ismeri-e a betüket?

Tanító: Na, kis fiam, tudsz-e már valamit? ismered-e már a betüket? — kérdi a tanító a kis ujonczot.

Anya: Igen is, rekruram, ismeri már mindnyáját, csak még a neveit nem tudja.

Fő gazdaszony.

Szakácsné. *Kisasszony kérem, tegyek talán a csirkelevesbe egy kis késhegynyi paprikát is?*

Kisasszony. *(Ki éppen két napja, hogy hazajött a nevelőintézetből.) Ejh, mit? csak nem fogunk az ilyesmikben szegénykedni! Tegyen csak Nani abból az ízéből két jócavaló kanállal a csirkelevesbe.*

Itt a tavasz!

Itt a tavasz, itt van újra!
Tarkul a nő-világ!
Im egy dáma, elül-hátul,
Alul-fölül virág!

Egészen ráüt.

Dicsérgeti a nimet zügfestő atyafi a képet, melyet ép' az imént készített el.

— Ugy-e jól meg van találva? Tessék anschau'n, itt meg van az eredeti, das original-portrait. Ugy-e hogy jól meg üti?

— Oh egészen! — mondja, úgy bajusz alatt az úri ember. — A guta sem üthette volna jobban meg!

Uram, Uram! Városi Főmérnök Uram! Szólok az Urhoz!

Panasz van, instálom, rettenetes panasz!
És a miről hangzik, a pécsi flaszter az...
Irtóztos flaszter! konstatálni merem:
A világon legtöbb tyúkszem Pécesett terem!
S ha kérdenem szabad: vajjon miként lehet,
Hogy a czentrumban sincs mindenütt kövezet?
Latyakos időben uszhatik az ember,
Egyik-másik utca itt-ott egy sár-tenger!
Megérjük még azt is, hogy halak uszkálnak
Hullámai közt az utca-pocsolyáknak. —
No hát csak uszkáljon esuka, potyka, haresa
S a főmérnök urat Isten soká tartsa!

EGYMÁS KÖZÖTT.

— Képzeld csak barátom, hogy jártam a múlt éjszaka! Soha sem történt meg még velem. Leszakadt az ágy alattam!

— No bizon, mintha ez olyan különös volna; bizonyosan — nehéz álmod volt.

Párnaszuszimuszi

fattyu-hattyu-hangok.

„TÖRT SZIVEK.”

Tört szivek! a szerelemnek
Tört szivei ti!
Kiket ide a halálba
A sziv vive ki!

Legyetek megáldva százszor
Lány- és ifjú-szük!
Ne legyen a sirnak hantja
Szíveteknek szük.

Gerle Búgó.

HENCZEGHY ZÉNÓ

szalon-mondásai.

Nadszeehü! 'aszongyák, hogy az Isten képmásaáha vagyunk tehemtve s a nők ezzel sem ééhhik be, meeht ööhökké mázolja az ahezukat.

Sok nő csak azééht megy fééhj-hez, hogy minél hamaahabb özvegy lehessen.

Nagy szezehdán az ó-pósta-utczában öszzemaahakodtak a keehesztény kisasszonykák, meg a Heboohon-oohoózsák. Engem hittak, hogy békítsem ki öket. Na szezehvusz! Könnyebb egész Euoohopát ööhök békééhe biühni, mint két nőt egymással kibékíteni.

Sok nő nagyon kedves volna, ha el tudná felejteni, hogy az.

A hol téglá és cserép kapható.

A makár-utczai 3. számú házon van egy cég-tábla, a melyen a háztulajdonos, ki egyszersmind építő-pallér is, hirdeti, hogy nála téglá és földélcserép nagyban és kicsinyben kapható.

A ház azonban olyan düledékes állapotban van, hogy a szomszédoknak attól kell tartaniok, hogy egy zivataros éj után fölpirkadó szép reggelen rájok zúdul az egész téglá- és vályog-alkotmány. A téglá pusztán vakolatlanul mered a járókelökre, a földélzeten pedig itt-ott van egy árva szál cserép.

A minap nézegeti egy arra menő a cég-táblát.

— Ejnye, ez itt cserépet árul s a házán alig van három cserép.

— Hm! hát valószínűleg az az ő raktára s onnét árulgatja lassacsckán a cserépet.

Máczesz-brézli.

— Phitsen még az otczák khüzt is tholáltam hitsarsasakat. Van Vürüsmarthy - otcza, Khü-zanczy - otcza, Honjady - otcza, Zrinjy - otcza, und zo weiter. Khiváncsiságos vadjak, hodjon hivtak ezeket az otczákat ez elütt?!

— A khorzó van edj állandó virág - khiállitás — Hebron rózsáiból!

— Van sok izreilitó-kisoszszon, aki kikhürüsztlöködi üthet mogáth, hodj huzzámenjen a khürüszténj ifjórhoz. Nü, freilich! A hitves büttükben is thübbet kitesz, mint a hit!

— A suk szélthöl oljan nadj por támadja mogáth az otczákon, hodj a minap a kit vettem az én fijónak edj rajztékát, mire hazaértem, lette belüle edj — portéka!

— Találok én nadjan fhülüsleges, hodj éphítsek Phitsen edj állandó szhinház. Hiszen már maga ez a khérdés is van edj állandó khomédia.

Tud-e a tanító valamit?

Apá: Ugyan, Juliskám, tud-e az a te tanítód valamit?

Juliska: Nem a' semmit, még a betüket is én tölem khérdezi, pedig én sem tudom.

Szerelmi vadrózsák.

Nem tagadom: nagyon szép vagy,
Csak úgy hódít arczod bája,
„Poudere serailt” s pirosítót
Most vettél a patikába!

Nem mondom, hogy tudatlan vagy,
Mint egy kis falusi liba, —
Sőt nagyon is sokat tudsz már,
S ez henned a legfőbb hiba!

Deák Kálmán.

A kölcsön.

A minap beállit Krágli Bandi barátjához Pipitér Balambér s kéri, hogy kölcsönözzön neki 10 forintot.

Krágli Bandi szó nélkül nyújtja át a tárczájában szokatlanul heverő 10-est; de mivel barátját rendkívül drukker természetűnek ismerte, rosszat kezd sejtetni e szokatlan kérés felől s nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze, vajjon mi czélből van szüksége ez összegre?

— Nagyszörű! — felelt Pipitér — lácczik, hogy nem tanultál algebrát. Hát azért köll a 10 frt, mert neköm van 90 frtom és karikós 100-at akarok betönni a takarékpénztárba hamarosan mögint, mert nem sokára mögnyitódik az 5-ik patika.

Vigasztaló.

Czipész: Az Istenért uram, ideje volna, ha már kifizetné azt a rongyos pár forintot. Csak nem szaladgálhatok ilyen apróságok miatt minden vasárnap egy mértföldet maga után!

Úr: Vigasztalódjék barátom. A jövő hónapban — — közelebb hurrzolok odom.

Pontosság.

A hivatalnok pont tizenkét órákor leteszi a tollat s jóévtvágyot kíván főnökének.

Főnök: Megálljon csak, ebben a másolatban hiba van, az *i* betű felett hiányzik a pont.

Hivatalnok: Azt majd délután teszem rá.

Sikerült ötlet.

Két jó barát a mult pénteken utazott Pécsről Budapestre. A kupé tele volt falusi zsidókkal, kik rettenetes szeretetreméltósággal hol vörös — hol pedig foghagyma-szagot terjesztettek.

Mielőtt az abaligeti alagúthoz ért a vonat, a mely szédítő sebességgel (?) törtetett előre, a két jóbarát összesugott.

Egyszer csak az egyik jó barát a szájával kutya-módra kapkodni kezd, mire a másik résztvevően nézi.

Általános csodálkozás.

Az egyik izraelita „pholgárthárs” halkan kérdezi a kapkodó barátjától, hogy mi a baja utitársának?

— Szegényt megmarta egy veszett kutya; most viszem Párisba Pasteurhoz.

Borzasztó ijedtség támadt s a legközelebbi állomásnál mind kiszálltak a zsidók, s a két jó barát zavartalanul utazott tovább.

Nagyon udvarias.

— Nem találja, hogy ma nagyon hüvös van?
— Sőt, ha nem veszi sértésnek, fázom!

Siriratok.

I.

Itt nyugszik Tornyos Ferencz viszlói lakos.

Meghalt Siklóson.

Kár volt Siklóra jönni!

II.

„Nó, még így nem jártam!”

Zerkesztői dudaszó.

— Vidéki munkatársainknak! Kérjük legyenek szivesek egy kissé több életjelet adni magukról, mert bizony-bizony azt kell hinnünk, hogy már örök álomra szenderültek s minthogy a halottaknak nincs szükségük éleziapra, — bár fájdalommal tesszük, de kénytelenek leszünk beszüntetni a tisztelet-példányt. Jól tudjuk mi, hogy elvégre a tisztelet-példány nem képvisel valami nagy értéket, hogy azért érdemes lenne nyakra-főre dolgozni; de azt is tudjuk, hogy a ki lapunk iránt jó indulattal viseltetik s munkatársainkat ajánlkozik, no meg hát a tisztelet-példányt is elfogadja: többször is bekopogtathatna hozzánk, mint egy hosszú esztendőben — egyszer — kétszer — háromszor? — **Gereben.** Rettenetes örömmel vettük borzasztó szíves ajánlatát. Hanem hát mi nem „Rip van Winkle“-t akarjuk adni, hanem Wagner „Nibelungok“ cz. nagyszabásu operáját. Ha erre el méltóztatik készülni, iszonytatóan örvendünk. Holmi „Rip van Winkle“-vel nem kezdünk. Vagy — vagy! Wagner operáin alul nem adjuk. — **Sógor.** Gyenge dolog, nem közölhető. — **A párisi szivacs.** Süsse meg! Megirtuk már, hogy erkölestelen dolgokkal nem élünk. — **Jámbor.** Köszönjük. — **Balázs Sándor.** Megkaptá levelünket? Üdvözöljük. Legyen szerencsénk mihamarább.

Lapunk mai számához mellékelve veszik olvasóink **Sirisaka Andor** néptanító „**A babonáról**” című művére szóló előfizetési fölhívását.

HIRDETÉSEK:

Sok ezer

azok száma, a kik a »Betegbarát« czimű röpirat áttekintése után es annak útmutatása nyomán egyszerű háziszerekkel önmagukat gyógyították ki. Ennél fogva bármilyen betegnek, akár milyen bajban szenved is, sem kellene elmulasztani a kérdéses könyveeskét Richter kiadó-intezetétől Lipcséből meghozatni. Egy levelezőlapon való egyszerű megrendelésre ingyen küldetik meg.

Az ezerszeresen kipróbált háziszerek:

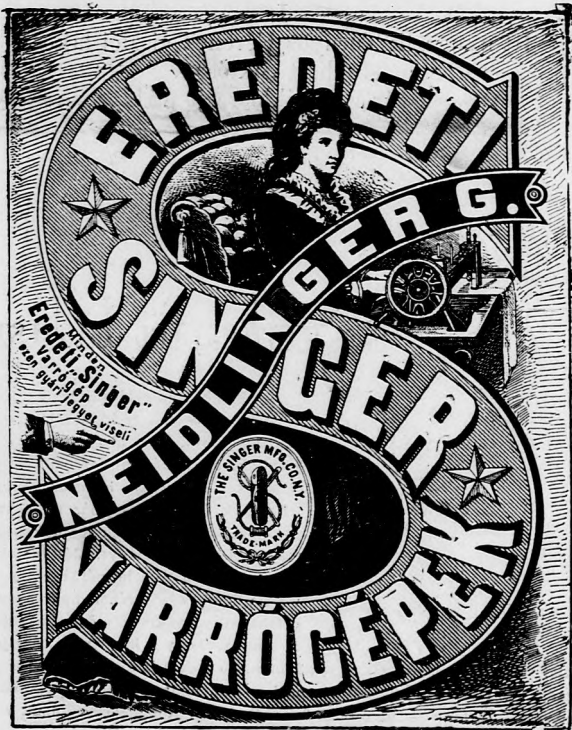
„a valódi

Pain-Expellernek

horgonnyal

egyik családban sem kellene hiányozni.

Ára 40 kr.

Háziszükségletek és fehérneművarráshoz,

valamint szabók, cipészek,

nyeregyártók, kalaposok, kárpitosok stb. számára.

AZ EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

minden más gyártmány előtt kitűnnek mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, könnyű kezelés, felülmúlhatlan munkaképesség és nagy tartósság által

NEIDLINGER G. ferencziek-utca 6. sz.

34. (20-14)

**POLLÁK SOMA
PÉCSETT.**

frt	0-60	egy nagyon csinos creton napernyő	0-60
	1-50	egy fekete atlasz napernyő	1-50
	2-50	egy fekete atlasz bélelt napernyő	2-50
	2-50	egy Sanzsán napernyő	2-50
	3-50	egy atlasz napernyő csipke-díszszel	3-50

Továbbá ajánlom

nagyválasztéku finom ernyőimet.

A nyári évadra a női és leányka-kalapok meg-

érkeztek és mint minden évben

rendkívüli olcsó árakért számítom.

Legyezőkől nagy választék:

25 kr., 42 kr., 56 kr., 80 kr., 1 frt 10 kr., és 5 frtért

80 kr. egy pár bőrkeptyü minden színben 80 kr.

Gyári raktár kötött harisnyákból urak, nők és gyermekek számára.

Férfi-ingek, nyakkendők, kézelők és gallérokól nagy választék.